

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 24 K, pol leta 12 K in za četrť leta 6 K. — Naročnina izven Jugoslavije 32 K. — Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo, če obsegajo 4 strani 40 vin., na 8 straneh 60 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, sprejema naročnino, inserate in reklamacije. Za inserate se plačuje od enostopne petitive za enkrat K 180. Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala naznanila“ stane beseda 50 vin. — Inserati se sprejemajo do torka opoldne. Nezapirte reklamacije so poštnine proste.

Za našo Koroško.

Ze več mesecev gleda vsa Jugoslavija, pred vsem vsa Slovenija tje gori na sever, na res krasno Koroško. Ententa ni hotela prepustiti vsega slovenskega ozemlja Jugoslaviji, tam od Gospe svetkega polja in Beljaka in gori do Pontebe, kjer je cela vrsta slovenskih krajev. Celovec is svojo slovensko okolico bi moral pripadati Jugoslaviji. A kraje južno od Vrbskega jezera in za velikovski okraj ljudsko glasovanje ali plebiscit v takozvanem pasu A. Tudi v krajih severno od tega pasa, v pasu B, je mnogo slovenskega prebivalstva.

Kakšen uspeh bo imelo to ljudsko glasovanje? To je vprašanje, ki vso našo javnost tako živo zanima, kakor že zdavnaj nobena zadeva ne. Vsa slovenska domovina z napetostjo pričakuje, da bodo vrli slovenski Korošci glasovali za Jugoslavijo ter stem domovini ohranili tako lep del slovenske zemlje. Koroški Slovenci bodo rešili s takim glasovanjem čast svoje narodne zgodovine. Raditega željno pričakuje vsa Slovenija, da bodo naši mili rojaki na Koroškem vrlo, možato in zanesljivo izpolnili le-to svojo vzvišeno dolžnost!

Na Koroškem je zibelka naše slovenske domovine. Korontanski Slovenci so se prvi zavedali svoje narodnosti. Oni so imeli prvi svoje slovenske kneze; oni so prvi v našem slovenskem narodu osnovali slovensko neodvisno državo; oni so se prvi z mečem v roki bojevali za svobodo slovenske posesti. Proti tujemu sovražniku, proti prodirajočim Frankom in Bavarcem, so oni prvi prelivali svojo kri za čast in blagor domovine. Ko so vsled nemile usode izgubili svojo neodvisnost, so vendar še edini koroški Slovenci ohranili nekaj narodne pravice, da so na Gosposvetem polju ustoličevali v slovenskem jeziku svoje kneze. Le na Koroškem se je ohranil do leta 1414 starodavni, častitljivi običaj, da je slovenski kmet ustoličil tujerodnega kneza, a samo pod pogojem, „če bode ščitil pravico in varoval vdove in sirote“.

Kako važno vlogo so koroški Slovenci tudi ves poznejši čas igrali v narodnem oziru, nam kaže dolga vrsta slovečih pisateljev slovenskih iz Koroškega. Bili so v nekaterih dobah prvi buditelji in vodniki slovenske zavesti in prosvete. Kateri slovenski izobraženec ne pozna marljivega Ožbolta Gutsmana, ki je bil rojen v Grabstanju na Koroškem leta 1724 ter je bil najbolj plodovit slovenski pisatelj takratne dobe. Slavnoznana sta Urban Jarušk in veleučeni Matija Majar, vstrajna pisatelja in navdušena rodoljuba slovenska. In biser koroški, Anton Janežič, iz Sent Jakoba v Rožni dolini — kolikega pomena je on v slovenski narodni zgodovini! Ni je bilo ob njegovem

času tako marljive čebelnice na slovenskem leposlovnem polju, kakor je bil on. Njegova „Slovenska Slovnica“, njegov „Cvetnik“, njegov „Cvet slovenske poezije“ so bili neizčrpni viri slovenske izobrazbe. Jasna zvezda med slovenskimi rodoljubi je bil vztrajno delavni Andrej Einspieler. Tudi veliki škof Anton Martin Slomšek je dolgo deloval na Koroškem. Kdo bi prezrl dejstvo, da je naša dična „Družba sv. Mohorja“ nastala v Celovcu ter iz Koroškega razposlala med slovensko ljudstvo toliko stotisoč knjig najrazličnejše vsebine v pouk in razvedrilo.

Dragi koroški Slovenci! Zavedajte se v teh usodepolnih dnevih svoje slave, za slovenski narod toli pomenljive zgodovine, neumorne delavnosti svojih vse hvale vrednih rojakov v probujo in napredek slovenskega ljudstva. Skažite se vredne tolikih očetov in bratov, ki so ovenčali s svojim zaslužnim delovanjem vašo rodno zemljo. Delajte čast njihovem slavnemu spominu!

Toda ne samo narodni, temveč tudi zgodovinski in politični nagibi velevaljo za neizprosno siro koroškimi Slovence na glasujejo si, kot en mož za Jugoslavijo. Jugoslavija je bogata, od narave razkošno obdarovano kraljestvo. Ves svet nas po pravici zavida za blagostan naše države. Le ozri se po Jugoslaviji! Vidite zlata polja, na kojih se pridelava izobilju vsakdanjega kruha; Jugoslavija ga bode mnogo prodajala svojim sosedom. Vidite vinorodne gorice, ki bodo vedno bogat vir trgovskega dobička. Vidite zelene planine z ogromnimi gozdi, kakoršnih je le malo v Evropi. Vidite gore, napolnjene z vsakovrstnimi rudami. Ko se lepo uredijo naše notranje razmere, bode Jugoslavija domovina vsestranskega blagostanja in procvita.

Kdo bi torej izmed koroških Slovencev glasoval za Nemško Avstrijo? Cel svet pozna njeno strašno siromaštvo. Živi povečini od same miloščine iz inozemstva. Nekdaj tako ponosni Dunaj je v pravem pomenu besede postal berač, ki strada, zmoguje in boleha vsled pomanjkanja in uboštva. Nemška Avstrija ni zmožna življenja. Kolika nezmisel in brezumnost bi bila, v njeno naročje hrepeneti.

Ni čuda, da koroški Slovenci položaj dobro poznajo. Zdrava pamet in pogled v bodočnost jim jasno kažejo, kako bodo pri plebiscitu glasovali. Jugoslavija je njih domovina in njihova sreča v bodočnosti. Za njo se mora odločiti vsak zaveden Slovenec, na Koroškem. Naj bode dan plebiscita dan časti in slave za koroške Slovence! To pričakuje in želi iz globin srca vsa domovina.

Liberalci in rdečkarji proti ženski volilni pravici.

Svojim očem nismo mogli verjeti, ko smo čitali te dni v listih, da so slovenski liberalci, komunisti in socialni demokratje v bratski ljubezni protestirali pri vladi proti temu, da bi kmetke žene in mladenke na Slovenskem dobile volilno pravico za občine. Vsi liberalni in rdeči glavarji so te dni v Beogradu na lovu za ministrskimi fraki. Na vsak način bi radi dosegli, da bi imele volilno pravico samo „fajn frave“, gospodične, uradnice, učiteljice, trafikantke, natakarike, tipkarice, tovarniške delavke in razne poulične frkle, a žene in dekleta z dežele pa ne! Prof. Voglar, advokat dr. Kukovec ter „proletarca“ delavca Kopac in Kristan, vsi se v potu svojega obraza pehajo iz ene ministrske sobe v drugo, dokler ne bodo prišli do Berdavske, ki bo črnemu zmaju, kateri v podobi splo-

šne ženske volilne pravice toliko vznemirja in strah, odsekal grozno glavo.

Sedaj vidite ve priproste, a poštene Slovenke, kako vas čislajo demokrati in rdečkarji. Silno sladki so ti gospodje, kadar pridejo farbat naše ljudi, a njih „demokratska“ ali rdeča ljubezen ter spoštovanje do bližnjega sega pri teh ljudeh samo do njihove skleda in njihove mošnje ter oblasti.

Slovenke! Sedaj ste sprevidele in z vami tudi naši moški, da hoče liberalci in rdečkar sam in samo on vladati, samo on rezati kruh pravice.

Regent Aleksander je podpisal zakon o splošni občinski volilni pravici za slovenske žene in dekleta. Pri tem mora ostati, magari, da se liberalci in rdečkarji kar vsi naenkrat na glavo postavijo.

Mladeniške, dekliske zveze, na plan!

Kolika živahnost je vladala pred vojsko v našem mladinskem gibanju na južnoštajerskem ozemlju Slovenije! Gotovo nad 150 mladeniških in dekliskih zvez je združevalo na tisoče zavednih mladeničev in mladenk. Saj smo šteli nad 4000 samo mladenk organiziranih v Dekliskih zvezah. Toda vojska je tudi na mladinskem polju zapustila nezace ljive rane. Polagoma se obrača na bolje. Vendar še bo minilo ne-

kaj časa, da pridemo na upapolno stališče pred vojsko.

Bliža se velikanski mariborski tabor. Na njem se pokažejo vse naše katoliško-narodne organizacije. Gostje drugih narodov naj spoznajo kulturno delo in silo katoliških Slovencev in naj odnesejo dober glas o nas v svet. Čas je, da stopijo na svitlo naše mladeniške in Dekliske zveze. Orel organizira le majhen

del naše mladine, ker ni mogoč v vsakem kraju izumljivih vzrokov. Mladeniške in Dekliske zveze pa lahko delujejo v vsaki župniji.

Na mariborskem taboru morajo nastopiti častno. Le dva meseca še nas ločita od njega. Naj se torej tekom meseca junija uredi organizacija naših mladeniških in Dekliskih zvez. Zato poskrbi naša Slovenska krščansko-socialna zveza. Vsaka dekanija mora dobiti v kratkem svoj dekanijski mladinski odbor, ki vzame v delo poživljanje in novoustanavljanje mladeniških in Dekliskih zvez.

Na dveh večjih shodih koncem junija ali v začetku julija se naj iznova izbere odbor „Zveze slov. mladeničev“ in „Zveze slov. deklet“, kot sta obstajala pred vojsko. Člani teh odborov pa naj bodo iz Maribora in iz bližnje okolice, da bodo omogočene večkratne seje. Odbor, čegar člani so razmetani po celnem južnem štajerskem in nikdar ne morejo priti k sejam, je brez vsakega pomena. S tema odboroma naj pridno obvejuje dekanijski mladinski odbori. Treba bo pred vsem zbrati statistiko, da bomo vedeli, koliko je zvez in koliko članov štejejo.

Površen pogled v nekdanje glasilo zvez „Naš dom“ je nad vse spodbuden. Nebroj delovnih poročil od vseh strani bereš z največjim zanimanjem. S kako slastjo ga prebirajo mladeniči in mladenke dorašle med vojsko! List mora zopet začeti izhajati, kakor hitro bo mogoče. Le v katoliško narodnem duhu organizirana mladina nam je porok boljše bodočnosti. Vsi mladinoljubi na delo! „Slov. Gospodar“ pa naj zopet otvori rubriko „Mladinska organizacija“, kjer se bodo priobčevala kratka najbolj nujna navodila in poročila.

Opomba uredništva. „Naš dom“ je v sedanjih razmerah neznosnih tiskovnih in papirnih stroškov izključen. „Slov. Gospodar“ je pripravljen dati mladinski organizaciji na razpolago majhen prostorček.

Kaj je z izvozom vina in sadja?

Od vseh strani je dobivalo tajništvo Slovenske kmetke zveze prošnje, resolucije in pritožbe radi izvoza vina in sadja. Vina je še silno mnogo po naših kletah. In vinska trta letos izobno kaže. Osobito pa nas bo to leto mati narava obdarovala prav bogato s sadjem in sadnim moštom. Nemogoče je prodati vino in sadje v domovini. Navezani smo na izvoz. A tu se dela onim, ki hočejo izvažati, zelo velike, da, mnogokrat nepremostljive ovire. Dvojno pa nas sili, da na vsak način zahtevamo, da vse ovire glede izvoza vina in sadja padejo. In to dvojno je: pomanjkanje denarja in pomanjkanje industrijskih izdelkov. Ogromne svote bi se dalo dobiti za prodano vino in sadje, oziroma bi se dalo zamenjati za železo, stroje, vžigalice, sol, petrolej, sukno in enako blago.

1. Sadje.

Slovenska kmetiska zveza je že mesca aprila, takoj ko je sadno drevje ocvetelo, napravila vlogo na kmetijsko poverjeništvu v Ljubljani in na vlado v Beogradu, naj se letos dovoli popolnoma prosti in neoviran izvoz sadja. To smo predlagali posebno zaradi obilice črešenj in drugega zgodnjega sadja. Dosegli smo, da je sedaj izvoz prost, a da se plača le takozvana izvozna taksa (pristojbina), ki znaša 80 jugoslovanskih vinarjev od 1 kg. Ta taksa se mora plačevati le v dobrem denarju (valuti), k tej pa se ne šteje ne nemškoavstrijska in ne ogrska krona. Carinskim uradom se je naročilo, da ne smejo zadrževati pošiljatev sadja, sampak morajo bolj brzo poslovati. Velika težava je izplačilo poslanega blaga. Na avstrijski denar zopet silno pada v vrednosti. In avstrijski kupci drugega denarja nimajo kot svoje malovredne krone. To bo ena glavnih zaprek, da se ne bo nihče z veseljem poprijel pošiljanja sadja v Nemško Avstrijo. Težava je tudi ta, da mora trgovec od prazne posode plačati zopet visoko carino. Naša stranka je storila vse, da omogoči ugoden izvoz sadja. Ob tej priliki še enkrat opozarjamo vlado, da bo za sadje morala odpraviti izvozno carino in druge ovire.

2. VINO.

Izvoz vina je sedaj prost. Ni treba več prosjati pri komodnih gospodih pri „Centralni upravi“, ampak sedaj lahko vino pošlješ v Nemško Avstrijo pod temi pogoji: 1. Od vina plačaš, ki ga pošiljaš v sodih od skupne teže 100 kg 100 dinarjev ali 400 jugoslovanskih kron. Teža soda se računa zraven. K temu še plačaš 20% izvozno carino za sod. 2. V N.-Avstriji plačaš od 1 litra vina 6 K (nemškoavstrijskih). Vsega skupaj je treba plačati 13 K 20 v (po avstrijski valuti) pristojbin na meji za 1 liter vina. To se ne bi bilo pretirano; a najhujša zapreka za izvoz vina iz Jugoslavije v Avstrijo je določilo, da se mora plačati izkupiček za prodano vino v tuji valuti, to je ameriški denar, francoski, angleški, italijanski itd. Kje in za kako ceno pa hoče nemškoavstrijski gostilničar dobiti ameriške dolarje, francoske franke, angleške funte ali italijanske lire? Strokovnjaki so izračunali, da bi po tem računu stalo v Nemški Avstriji liter vina svojih 70—100 K! Najhujša tekmeča jugoslovanskemu vinu sta italijansko in madžarsko vi-

no. Cela Nemška Avstrija je danes preplavljena s temi vini. Kako je to mogoče? Italijanska in madžarska vlada ste za izvoz vina dovolile največje ugodnosti. Ne samo, da ste obe državi dovolili popolnoma svoboden izvoz vina v Nemško Avstrijo, privolili ste tudi v to, da se sme posoda zopet brez carine poslati nazaj. Pri nas pa zahtevajo za prazno posodo grozno visoko carino.

Da se našo vlado v Beogradu podučijo o teh razmerah in o nevarnosti, ki grozi uničiti naše vinogradništvo ter nas oropati izvoza vina v sosedne dežele, se je te dni odpeljala odposlanstvo slovenskoštajerskih vinogradnikov v Beograd. Odposlanstvo bo izročilo ministrom spomenico in bo skušalo doseči ugodnosti za izvoz.

O uspehu bomo poročali. Krajevne organizacije Slovenske kmetijske zveze, kmetijske podružnice, združbe in občine pa pozivamo, da pošljejo tajništvu Kmetijske zveze primerne zahteve vinogradnikov v obliki resolucij.

Politični ogled.

Jugoslavija. Pod vodstvom nove vlade zboruje naše narodno predstavništvo v Beogradu. Nova vlada je podala pred parlamentom svojo izjavo, v kateri označuje kot svoj cilj: izdelek nove ustave in zatrjuje, da bo skrbela za red in mir v državi. To vladino izjavo so v predstavništvu ostro bical nekateri poslanci v svojih govorih. Jugoslovanski klub je zagotovil vladi svojo podporo.

Italija. Na Furlanskem in Tolminskem so izbruhnili revolucionarni nemiri. V teh krajih so proglasili revolucionarni karniško republiko, so pregnali karabinerje ter razobesili rdeče zastave. Italijanska vlada poslala v vsaška kraja vojaštvo in je razglasilo tudi prekid.

G. Annunzio, ki že tako dolgo samoderžno gospodari nad Reko, se je drznil te dni zasesti tudi še Sušak. Naša vlada se je pritožila radi tega nečuvnega nasilja v Rim, ukrenila pa je tudi za vsak slučaj, ako bi Italija pokazala za naše pritožbe gluha ušesa, potrebne korake pri naši armadi.

Francija. Na Francoskem so začele v zadnjih dneh padati cene. Cena bombažu je padla za 244 frankov pri 50 kg, pri volni za 35 in kavi za 76 frankov. Ko bi le v padanju neznosnih cen sledila Franciji kmalu tudi Jugoslavija.

Anglija. Po Irskem že dolgo časa razsajajo nemiri. Uporniki požigajo policijske stražnice in sod-

nijska poslopja. Pri vseh teh nemirih na Irskem pa še imajo po večjih mestih stavko železničarjev.

Čehoslovaška. Predsednikom Čehoslovaške je bil zopet izvoljen Masaryk. Ministrski predsednik pa je Tomašek. Po celi Čehoslovaški so izvedene volitve, parlament lepo zboruje, vlada dela in tudi predsednika republike so si Čehoslovaci potrdili potom izvolitve.

Poljska. Svoj čas smo poročali, da je začela poljska armada svoj pohod proti boljševikom v Rusiji. Poljaki so imeli skrajno lepe uspehe in prodrli so celo do Kijeva. Pri Kijevu pa so se postavili Poljaki po robu boljševiki z vsilo in poljska armada sedaj beži med porazom in opasnem neredu pred sovjetsko Rusijo. Vsled dnevnih porazov se je odločila Poljska poslati Rusiji poziv, da bi se pričeli Poljska in Rusija pogajati za mir.

Madžarska. Madžari so se začeli upirati, da bi podpisali narekovano jim mirovno pogodbo. — Madžarska mirovna delegacija, ki je bila v Parizu, se je razšla. V ogrskem parlamentu v Budimpešti pa hujskajo razni poslanci, da Madžarska nikakor ne sme podpisati vsiljenega miru. Vsled tega upora so Madžari veliko zgubili na ugledu pri ententi. Vendar ves odpor bo za Madžare zaman, če ne bodo hoteli z lepa, bodo pa podpisali prisiljeno. Jugoslavija je tudi javila v Pariz, da bo začela zbirati svoje čete proti Madžarski, ako bi se ta branila ali predolgo zavlačevala podpis.

Amerika. Predsednika Mehike so revolucionarji ubili, njegov naslednik kot predsednik je general Huerta.

Gospodarstvo.

Gospodarska zadruga v Mariboru. Od vseh strani dobimo poročila, da vlada veliko zanimanje v mariborskem okraju in v okraju Sv. Lenart za to drugo. Zaupniki so prav marljivo agitirali za pristop k zadrugi, mnogo članov upajo pridobiti še v prihodnjih dnevih. Vsi zaupniki naj gotovo najpozneje dne 5. junija odpošljejo sezname članov Zadrugi zvezi v Mariboru, Gregorčičeva (prej Schillerjeva) ulica 10, da se more takoj po 5. juniju sklicati ustanovno zborovanje in na istem izvoliti načelnstvo ter vse ukreniti, da začne zadruga kmalu z delom.

Pomanjkanje tkalcev. Kmetje so lansko leto in letos posejali mnogo lanu in konoplje. A od vseh strani dobivamo pritožbe, da ni tkalcev, ki bi izdelovali domače platno. Da ni domačih tkalcev, so krive vlade in sicer vse, od avstrijskih do sedanjih jugoslov. Prav nihče se ne potruži, da bi pospeševal domačo malo obrt, ampak z davčnim vijakom se še redke domače obrti zatirajo. Mladeniče malih posestnikov, vinčarjev in delavcev bi bilo treba poslati v tečaje, kjer bi se izurili za tkalce. Vse vlade so imele in še imajo dovolj denarja za vse mogoče športe, a za to, da bi podpirala tkalsko obrt in druge male obrti na kmetih, to jim je deveta briga. Pаметen kmet iz naše Dravske doline piše tajništvu Slovenske kmetijske zveze, naj bi vlada pri kakem spretnem domačem tkalcu napravila tečaj za mlade tkalce. Naj bi dala na razpolago dovolj denarja kot podporo za mojstra in učence. Naj nam krajevne kmetijske zveze naznajo svoje želje, da jih predložimo vladi. Pred vsem bo pa treba misliti na zadržno tovarno, ki bo izdelovala domače platno. Kdor pa bi sedaj rad dal tkati domače platno, naj se obrne na ravnateljstvo moške kaznilnice v Mariboru.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Zlatcu na Čehoslovaškem je bilo popraševanje po tujem hmelju nekoliko živahnije kot v prejšnjem tednu in so se cene gibale med 5000 do 5500 K za 50 kg. — Stanje hmeljskih nasadov v Savinjski dolini je dosedaj povoljno, ne tako v Nemčiji in na Madžarskem.

Kleč za mizarje. Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani je prejel nekaj mizarskega kleja. Obrtniki naj priglase svoje potrebščine najkasneje do 10. junija, t. l., da se bode moglo ozirati na njih priglase.

Crešenji je mariborski trg poln. Pripeljejo jih z vozovi, največ jih je pa v košarah. Te dni jih prodajajo že po 1 do 2 K liter, dočim so pred tednom stali še 10 do 12 K. Izvoz se sedaj v toliko prost, da je treba plačati samo izvozno carino, ki pa ni posebno visoka. Škoda, da se naše zadruge in trgovci niso pravočasno pobri-gali za organizacijo izvoza zgodnjega sadja.

Svinjska kuga.

Prešiči zbolijo hitro. Hkrati prenehajo žreti, začne jih tresti mrzlica in poležejo v nasteljo. Tako ležijo zariti v slamo brez jedi 12—24 ur. V tem času izjemoma tudi že kako svinjčie pogine. Ostale bolne svinje pa kasneje vstanejo in začno nekoliko žreti, a le prav po malem, počasi in nemarno, kar pa ni še smatrati za zboljšanje bolezni. Nasproti temu pa pi-jejo prav mnogo in posrkajo vso tekočino iz vodene pičie. Vrh tega so take svinje močno omamljene. Zadnji del telesa jim je kakor napol mrtvouden. Z zadnjima nogama delajo prav kratke korake; njih hoja je gugava, švedrava, opotekajoča, kakor da so pijane. Sploh pa najrajši ležijo zariti v nastelji ter težko in nerade vstajajo; če pa stojijo, povesejo glavo, in takorekoč dremlejo. Rep jim visi naravnost dol in ni klobarčast, kakor pri zdravih prešičih. Jako imenitno in značilno znamenje svinjske kuge je, da po-stande oči v začetku bolezni rdeče in solzne, kasneje pa se zalepijo z vlečljivo, gnoju podobno sluzjo. Oči so torej krmežljave in napol zaprte. Ostre solze povzročajo (če so prešiči dolgo bolni), da izpadejo sčetine pod očmi. Če prešič ozdravi, pozna se še v poznejših časih prav dobro po teh znamenjih, da je prebolel svinjsko kugo. Vrh tega bolne svinje težko, naglo in površno sopejo. Navadno tudi kašljajo: kašelj je kratek, tih, suh in slab. Izkraj se izpravlja od svinj v majhnih kepcah trdo in suho, izjemno s krvavo sluzjo prevlečeno blato. Kasneje pa se blato zmehča, zvojeni, usmrdi in deloma postane tudi krvavo. Semterje so svinje nekaj časa driskave in potem zapečene, potem zopet driskave itd. Bolni prešiči žro malo, a žaja jih hudo; očitno hujskajo in postajajo od dne do dne slabejši in medlejši. Hrbet se jim krivi navzgor, izpada jim dlaka, na koži se pokažejo temnosive luskinе. Svinje začno že od daleč smrdeti in v 14 do 20 dneh postanejo medle kot deske, ako prej ne poginejo. Včasih dobijo na svinjski kugi oboleli prešiči na glavi, ušesih, vratu in po trebuhu neke majhne rdeče pegice ali mozoljčke, toda vsak obolel prešič jih ne dobi. To bi utegnulo neveselje živinorejca premočiti, da bi smatral svinjsko kugo za rdečico. Toda to je lahko razložiti. Lise svinjske kuge so majhne, a rdečične velike, razširjene in se spajajo druga z drugo. Glavni razložek pa je ta-le: Če pritisnete na rdečo pego perečega ognja ali rdečice prst, razprši se pega pod prstom za trenotek; pri lisi svinjske kuge pa ostane koža tudi pod prstom še rdeča, t. j. kri ne izgine izpod njega. Rdečevijoličaste lise vidimo včasih na ušesih in vratu takih zdravih svinj, ki so prebolele kdaj prej kako zelo hudo bolezen, od katere jim je ostala manjša ali večja srč-na hiba.

Pa naj navedemo še nekoliko razložkov med svinjsko kugo in rdečico. Na rdečici bolni prešiči po-

ginejo že v 12 urah do treh dneh po nastopu bolezni. Sicer pogine — ali le izjemoma — tudi katero na prešičji kugi obolelo svinjčie v 24 urah, toda navadno traja kuga več dni, več tednov, tuptam tudi mesecev. Ako se vseli v čredo svinjska kuga, tedaj zbolijo do 95% vseh svinj; za rdečico pa jih ne zbolijo prav nikoli tako veliko število. Na škrlatinki zbolijo navadno 6—18 mesecev stari prešiči, mlajši in starejši pa redkeje; prešičja kuga pa napada najčesče sesajoča pujseta in odstavljenice, bolj redko pa starejše svinje. Strupene rastlinice ali bacili svinjske kuge se nahajajo v izdihani sapi okuženega prešiča, v nosnem sluzu (smrkliju), v blatu in vodi; vrhu tega se držijo v krvi, mesu in sčetinah, v gnoju in nastelji okuženih svinjakov, v posodah, iz katerih so žrli bolni sčetine, kakor tudi v ostankih krme. Torej je ves prešič poln strupa, kakor tudi vse stvari, ki so prišle z njim v dotiko. Iz tega je razvidno, da se okužijo zdrave svinje lahko na več načinov. Najlažje se to zgodi, če stojijo skupaj z bolnimi. Pripetilo se je že tudi, da so zaklali na svinjski kugi obolelega prešiča, dali kri in drob zdravim svinjam in one so kmalu zbolele na kugi. Če dobijo svinje ostanke jedil od bolnih, pa se s tem okužijo. A tudi psi, mačke in podgane lahko prenesejo in razširijo kugo na ta način, da zavlečejo meso, drob in druge ostanke okuženih sčetinarijev k zdravim prešičem. Kugo prenesejo včasih tudi razni mesarji, rezarji, mešetarji in drugi ljudje, ki so bili pri bolnih svinjah. Malo gnoja, kapljica krvi od okuženega sčetineca zadostuje, da se zastrupi cela, dose-daj zdrava svinjska čreda. Kuga se posebno širi, če so nerazkuženi ali le površno razkuženi svinjaki, v katerih so erkale svinje. V tem oziru so nevarne tudi svinje, ki jih prekupej gonjo na prodaj v razne okraje. Med njimi se utegnejo namreč najti prešiči, ki so na kugi le malo zboleli ali so jo deloma preboleli, a imajo vendar še v sebi kužnino. Taki sčetineci raz-trasijo svinjsko kugo včasih kaj na široko. Ako se po-javi pri prešičih svinjska kuga, ali če opazite kake sumljive kužne znake, tedaj morate to precej nazna-niti županstvu. Župan pa mora do tega časa, dokler ne pride živinozdravnik, odrediti to-le: Zdrave svin-je je treba ločiti od bolnih; bolne in sumljive svinje ne smejo zapustiti svojega prostora. Za zdrave in za bolne svinje je določiti posebne dekle in posebne po-sode; v okuženo dvorišče ne smejo priti tuje svinje in iz njega ne domače. Ko pride živinozdravnik, do-loči nadaljne odredbe, katerih se je treba strogo in natanko držati.

Tedenske novice.

70 letnica ljubljanskega škofa Jegliča. Zadnjo soboto, 29. majnika je obhajal svojo sedemdeset-letnico ljubljanski škof Anton Bonaventura Jeglič, ki ima poleg dr. Kreka in dr. Korošca največje zasluge za zedinjeno Jugoslavijo. V petek, na predvečer slavlja, so mu priredile ljubljanske krščanskosocialne organizacije pred škofijskim dvorcem serenado in podoknico. V soboto dopoldne mu je predsednik deželne vlade dr. Brejc v spremstvu ostalih članov deželne vlade imenom vlade čestital in izrazil hvaležnost slovenskega naroda do jubilaranta kot enega izmed glavnih graditeljev naše države. Zvečer mu je pevsko zveza „Ljubljana v „Unionu“ priredila slavnostni koncert. Ti izrazi udanosti so le majhen poskus povračila za ogromno cerkveno in narodno delo-vanje ljubljanskega vladike. Ko je zasedel ško-fijski sedež, je bil liberalizem najhujše na delu, da premoti srca njegovih vernikov. Ljubljanski škof je z apostolsko odločnostjo nastopil proti liberalizmu in z vsemi močmi podpiral mlado krščansko socialno gibanje, ki ga je vodil dr. Krek. Njegovo delo so venčali sijajni uspehi. In koliko je žrtvoval za slovensko omiko! Dal nam je prvo čisto slovensko gimnazijo, podpiral meže, ki so spisovali slovenske učne knjige za višje šole. Tudi sam je veliko pisal. Mladini je podaril knji-žici: „Mladeničem“ in „Dekletom“, v posebni knjigi je dajal nauke starišem, vsem Slovencem je poklonil prelepo knjigo „Mesija“, ki jo je izdala Mohorjeva družba. Ob času majniške de-klaracije je bil njegov nastop velepomemben za vso Jugoslavijo. Avstrijska vlada ga je hotela z obljubami in grožnjami odvrtni od delovanja za ustvaritev Jugoslavije. A škof Jeglič je brez pri-držka stopil v prvo vrsto med bojevnike za svo-bodo in pravice našega naroda. Zastavil je ves svoj vpliv, da je pomagal jugoslovansko misel presaditi v dušo vsega naroda. Zato mu mora biti naša država hvaležna kot svojemu sousteme-ljitelju. — Svoj jubilej obhaja ljubljanski škof ravno letos, ko se hoče pred vsem svetom po-kazati moč slovenske katoliške misli in organi-zacije, za katere se je on toliko trudil. V letu njegovega jubileja se bo vršil Orlovski tabor v Mariboru, za katerega je on položil prvi kamen. Ohrani ga Bog še mnoga leta Jugoslaviji, kato-liškim organizacijam, zlasti naši dragi mladini, ki jo jabilant tako srčno in iskreno ljub!

Shodi Slov. kmetске zveze. Dne 6. junija po rani sv. maši pri Marija Snežni na Velki (govori Vl. Pušenjak), v Središču (M. Kranjc), v Selnici ob Muri popoldne ob 2. uri, gostilna Riffi (Pušenjak); dne 13. junija Sv. Barbara v Haložah po rani maši shod viničarjev za cele Haloze. Govornik iz Maribora, Ljubno v Savinjski dolini enodnevni tečaj (Pušenjak in drugi), Radenci tabor Orlov (Kranjc), 20. junija Brinjeva gora (Kranjc).

Shod Kmetске zveze pri Veliki Nedelji. Na Trojiško nedeljo, 30. maja, se je vršil pri nas po rani službi božji pred cerkvijo veličasten shod Kmetске zveze. Urednik Krajnc je govoril o tem, koliko je naša Kmetска zveza storila zlasti za naše gospodarske koristi, za našo živinorejo, vinogradništvo, obrtnih olajšav, gospodarske in gospodinske šole, cest itd., že v rajni Avstriji. Opozoril je na to, da je v Jugoslaviji zadnji čas ravno Kmetска zveza priborila kmetским ženskam volilno pravico, da se ravno poslanci Kmetске zveze (dr. Hohnjec) najbolj zavzemajo za naše ujetnike na Italijanskem in na Ruskem. Povdarjal je slednjič posebno, da je ravno dr. Korošec, ki je duša Kmetске zveze od njenega početka, rešil pred nekaj tedni zlasti kmetски stan pred navalami in ropanjem komunistov. Velikonedeljski! Rajnemu g. župniku se imamo v veliki meri zahvaliti, da je ostala naša župnija tako enotna v Kmetски zvezi. Ohranimo tega duha Kmetске zveze, ki so nam ga vedno vcepili naš nepozabni gospod, naj nam bode kakor zadnja oporoka sveta njihova želja, da ostane vedno zvesti Kmetски zvezi!

Blagoslovljenje zastave SKZ v Ormožu se je vršilo nad vse slovesno. Pod okriljem zastave je korakalo nad 50 najuglednejših mož iz domače fare, potem zastopniki sosednjih župnij, zastopnice žen in četa domačih Orlov. Nepregledna množica ljudstva pa se je postavila vsakrati ceste v Špalir. Cerkev je bila nabito polna. Po slavnostnem zabijanju žrebcev je zastavo blagoslovil g. dekan Gliebe ob asistenci dveh duhovnikov. Slavnostni nagovor, ki je segal vsem do srea, je imel domači g. kaplan v cerkvi, pokrajinski poslanec g. Meško pa pri hiši Ormoške posojilnice. Vsled kratkega časa se niso zamogle izvršiti vse potrebne predpriprave, osobito je zmanjkalo znakov SKZ, sicer bi ta slavnost, ki je bila zamišljena samo za domačo faro, se razvila v krasno manifestacijo Kmetске zveze celega ormoškega okraja. Vsem dobrotnikom prisrčna hvala. Ormoška Kmetска zveza ormoške fare skliče farane (može in žene), ki so člani SKZ pod zastavo za na dan Sv. Rešnjega Telesa. Zbirališče, hiša Ormoške posojilnice ob 9. uri popoldne, potem korporativna udeležba procesije. Člani, ki še nimajo znakov, jih dobijo na zbirališču pred procesijo.

Za viničarje. Zveza viničarjev v Gornji Radgoni je dobila te dni dopis od ljutomerskega okrajnega glavarstva, kjer se določajo viničarjem v vinogradih, ki so pod državnim nadzorstvom, iste plače, kakor za viničarje, ki so v sekvistiranih viničarijah. Tudi vsi nadzorniki in sekvistri so obveščeni od glavarstva, kako morajo plačevati viničarje. Ako kak viničar ne dobi predpisane plače, naj se obrne na zvezo viničarjev, ki ima pisarno v tukajšnji posojilnici, t. nadstropje. Dolžnost vsakega viničarja pa je, da pristopi k svoji organizaciji, ki se vedno skrbi za njega. Za viničarje, ki niso člani Zveze viničarjev, se zveza seve ne bo potegovala.

Pred vratni Celovec! V Zrelec na Koroškem se vrši v nedeljo, dne 6. junija 1920. vseslovenska manifestacijska veselica na vrtu grajske gostilne. Sodelujejo: vojaška godba, Glasbena Matica iz Maribora, različna pevска, telovadna in druga kulturna društva. Spored: Ob 10. uri predpoldne (poletni čas) otvoritev ceste Zrelec-Vetrinj s slovesno službo božjo na prostem. Obhod po Zrelec mimo demarkacijske črte z godbo in petjem. Manifestacijski shod, pri katerem govore: poslanec Fr. Grafenauer in drugi odlični govorniki in govornice. Popoldne ob 2. uri: Petje (pevski zbor mariborske Glasbene Matice). Gledališka predstava. Tekmovanje narodnih noš s tremi darili. Med posameznimi točkami nastopajo koroška in druga slovenska pevска društva. Prosta zabava, srečolov, šaljiva pošta, kegljanje na dobitke, licitacije itd. V vrtni dvorani: ples. Vabimo Vas, da priredite na ta dan skupen izlet v Zrelec, kar bode vsled posebnih vlakov in znižanih cen posebno ugodno ter tako spoznate koroško ljudstvo, njegove šege ter naravno krasoto te dežele, obenem pa z nami vred potražete moč naših zahtev po upravičeni posesti te naše zemlje! Pridite v narodnih nošah, društva z zastavami in napisi, okoličani na okrašenih vozovih!

Odkritje Krekovega spomenika. LDU Ljubljana, 30. maja. Danes, ob tretji obletnici majniške deklaracije, se je na pokopališču pri Sv. Križu odkril na slavnosten način nagrobni spomenik dr. Jan. Ev. Kreku, katerega mu je v hvaležen spomin postavil narod. Spomenik, delo domačega kiparja Lojzeta Dolinarja, predstavlja dva orjaka, ki povešata glavi od bridkosti nad prezgodnjo smrtjo velikega moža. Slovesnosti se je udeležilo nebroj naroda. Prisostvovali so tudi: predsednik deželne vlade dr. Brejc s svojo soprogo, člani vlade, poveljnik dravske divizije general Smiljanič, župan dr. Ivan Tavčar, zastopniki raznih civilnih, vojaških in avtonomnih oblasti, Krekova sestra in sorodniki, mnogo književnikov in umetnikov, različna kulturna društva itd. Pisatelj F. Pinžgar je imel slavnostni govor. Govorila sta tudi: dr. Megler v imenu Hevatom in dr. Markulin v imenu hrvatske pučke stranke. Nato je predsednik odbora za Krekov spomenik, vladni svetnik dr. Detela,

izročil spomenik v varstvo mestni občini. V njenem imenu je župan dr. Ivan Tavčar v svečanem govoru prevzel spomenik v varstvo. Slavnost se je pričela in končala z žalostinkami, katere je pel moški zbor Gl. Matice. Na spomenik so položili mnogo vencev, med temi tudi čehoslovaška obev in ruski kružok. Ministra Stojan Protič in dr. Korošec sta poslala brzoglasne pozdrave.

Lepa cerkvena slovesnost. Katéri Mariborčan ne pozna Kalvarije s cerkvijo sv. Barbare? In kdor obišče Maribor, poleti na Kalvarijo, kajti od tam uživa najlepši razgled čez ves Maribor in njegovo okolico. Ze nekaj let sem pa so se nad Kalvarijo mnogi po pravici hudovali, češ: cerkve na Kalvariji in 5 kapelice, ki vodijo do nje, so preveč zapuščene. Za vse dobro vneti g. stolni župnik Fr. Moravec je pa lani in letos dal prav okusno popraviti kapelice in cerkev, ne boječ se ogromnih stroškov, katere sedaj stanejo taka popravila. Delo se mu je izvrstno posrežilo. Kaj lično je vse prenovljeno. Odslej je Kalvarija zopet kras mariborske okolice; vsakdo se bo divil nad njeno lepoto, ki jo obišče. Na praznik Vnebohoda Gospodovega je g. stolni župnik blagoslovil kapelice in cerkev. Svečanosti se je udeležila zelo velika množica ljudstva. Ves hrib in vsi poti nanj so bili natlačeni polni. Pod milim nebom je imel g. profesor dr. Anton Medved slavnostni govor, v katerem je razlagal, kako je leta 1680 v Mariboru razsajala kuga, ki je od 1000 mestnih prebivalcev jih 356 pomorila. Vsled zaobljube so potem že drugo leto 1681 sezidali Mariborčani cerkev sv. Barbare, pri čemur so se posebno odlikovale mariborske gospe in gospodične. Cesar Jožef II. je bil zapovedal cerkev zapreti leta 1783; še le leta 1814 se je smela zopet odpreti. Poleg g. stolnega župnika Moravca sta si za olepšavo prenovljene Kalvarije stekla posebno zaslugu marib. konsistorijal in mariborsko Olepševalno društvo s popravo potov in lepih nasadov pri Kalvariji. Ljudstvu ostane le-ta slovesnost v najlepšem spominu.

Sv. birma v marenberški dekaniji bo: 20. junija v Marenbergu, 21. v Muti, 22. v Remšniku kjer bo posvečenje novega oltarja, ki sta ga nabavila dekan Podvinski in kmet Jurij Kröll po domače Hoder, 23. v Breznem.)

Družba duhovnikov lavantinske škofije (podporno društvo) ima v torek, dne 8. junija, ob 10. uri popoldne svoj redni občni zbor v Mariboru, Flosarska ulica št. 4. Dnevni red: 1. Poročilo odbora. 2. Sprememba pravil. 3. Volitev novega odbora. 4. Slučajnosti. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Državna realna gimnazija v Ptuj. Solsko leto 1920-21. Učenci za 1. razred se naj prijavijo pri ravnateljstvu do 1. julija t. l. zadostuje pisarna prijava. Predloži se krstni ali rojstni list in Solsko izpoved ali naznanilo. Starost najmanj deset let, dovršenih vsaj do konca tega leta. Sprejemni izpit se vrši dne 2. julija t. l. pismeno od 8. do 10. ure, ustno pa popoldne po potrebi. Zahteva se: 1. Iz krščanskega nauka toliko znanja, kolikor se ga more pridobiti v štirih letih ljudske šole. Kdor ima v izpovedi „dobro“ ali „prav dobro“, se lahko oprosti izpita. 2. Iz slovenščine spretnost v čitanju in pisanju, početni nauki iz oblikoslovja, poznavanje pravopisnih pravil, analiza prosto razširjenega stavka. 3. Iz računstva izvežbanost v štirih osnovnih računskih vrstah s celimi števili. Nemščina se ne zahteva.

Sal. zavod Marijanišče v Veržeju je dne 24. maja obhajal svoj glavni praznik. Obilna udeležba je pokazala, da se naše ljudstvo vedno bolj zaveda velike važnosti dobre vzgoje mladine. Po cerkvenem opravilu popoldne je bil javni nastop telovadskega odseka salezijanskih gojencev, ki je s svojimi krasno proizvajanimi precej težkimi vajami gledalce kar očaral. — V teku meseca junija t. l. prirede Salezijanci zopet lepo slovesnost v čast presv. Sreč Jezusovemu. Pridite, ki že poznate, pa tudi oni, ki še ne poznate salezijanskega delovanja za blagor mladine, da se ob Sreč Jezusovem navdušimo za požrtvovalno ljubezen do domovine in do cveta našega naroda, naše mladine. Dan slovesnosti in natančni spored se bo pravočasno naznanil.

Dopisniku, ki nas je vprašal v zadnjem listu „Gospodarja“, zakaj ne prinašamo več duhovniških izprememb in naznanil o birmi, izjavlja uredništvo, da je tozadevno nedolžno. Krivda je na drugem mestu, ki smatra spremembe duhovnikov in naznanila o birmi kot strogo skrivnost že od nekdaj. Uredništvo se je je vedno trudilo, da bi dvignilo to brezpomembno skrivnostno zagrinjalo, a zaman, ker višji in tozadevno merodajni gospodje vztrajajo pri skrivnostni trdovratnosti.

Dopisi.

Selnica ob Dravi. Dne 12. junija 1920. gre procesija k Sv. Antonu na Pohorje. Ob 6. je maša za romarje v Selnici; ob 9. uri pa sv. maša za romarje v Puščavi. Vsi, ki se želite udeležiti te procesije, pridite v Selnico od koder gremo skupaj Pridite v obilnem številu. Bog živi. Na svidenje pri Sv. Antonu!

Sv. Trije Kralji v Slov. gor. Praznik božjega Sreč Jezusovega dne 11. junija bomo tudi letos obhajali najslavesneje. Dva 88. gg. misijonarja od Sv.

Jožefa v Celju bodeta vodila tridnevno pred praznikom. V torek in sredo bodo pridige jutraj in zvečer, v četrtek pred praznikom pa bo rana, pozna in večerna služba božja s pridigo. Petek, god presvet. Sreč, bomo obhajali kot največji praznik s slovesno rano, pozno in popoldansko službo božjo. Pred pozno službo božjo se vrši veličanska procesija s sv. Rešnjim Telesom in s podobo božjega Sreč. K pozni službi božji pridejo vse župnije lenarske dekanije in še druge v procesijah. Pridite tudi prekmurški Slovenci. Starodavno svetišče sv. Treh Kraljev s prelepim oltarjem presv. Sreč bo znova oživel. Božje Sreč pa tudi zasluži našo najlepšo proslavo. Prosili ga bomo, naj blagoslovi naš narod in našo mlado državo, naj blagoslovi tudi naša polja in vinograde in jih obvaruje vseh ujm. Vse štiri dneve bo dovolj spovednikov. Častilec, častilke božjega Sreč iz celih slovenskih gor in iz Prekmurja, pridite! Slavnost bo lepa, ganljiva, nepozabna.

Ljubno v Savinjski dolini. Pri nas imamo Kmetijsko društvo, katero se prav lepo razvija, odkar vodi iste naš domačin Franc Papež. Društvo bode v oči nekatere nasprotnike, kateri bi radi društvo na ta ali oni način uničili. Sedaj snujejo pod socialdemokratsko firmo novo društvo, akoravno prav dobro vedo, da isto ne bo moglo obstati. Namen tega dela je uničiti vrlo delujoče Kmetijsko društvo in se samo čudimo, da to delo podpirajo celo nekateri odborniki Kmetijskega društva. Prepričani smo, da naš načelnik tega gibanja ne bo podpiral, temveč z vsemi močmi delal na to, da se ojači dosedanje Kmetijsko društvo. Na občnem zboru dne 13. junija t. l. pa bomo člani obračunali z odborniki, kateri nič ne delajo ali pa hočejo ustanoviti celo socialdemokratski konzum. Želimo jim prav mnogo uspeha pri njih početju, nas zavedne kmete pa naj puste pri miru!

Laški okraj. Kako se v Celju postopa z našim kmetским ljudstvom, svedoči sledeči slučaj: Ugledno spoštovano mater iz Laškega okraja so v Celju na ulici prijeli, jo kratkomalo zaprli, četudi ni nikomur nič storila, nikomur nič prodajala, je šla mirno svojo pot. To se je zgodilo 20. maja predpoldne. Ljudstvo je razburjeno in razljuteno nad takim postopanjem. Res lepa bi bila, ako ne bi smel prost kmetски človek mirno hoditi po ulicah celjskega mesta! Merodajni činitelji zganite se!

Orlovski vestnik.

Središče. Spored okrožnega orlovskega tabora 6. junija: Popoldne po sprejemu bratskih odsovkov ob četrt na dvanajsti uri sv. maša s pridigo v župnijski cerkvi; po maši odhod Orlov in Orlic k skupnemu kosilu (Društveni dom). Popoldne takoj po večerničah javna telovadba Orlov in Orlic. Po telovadbi prosta zabava: petje srečolov, šaljiva pošta itd. Ker je to prva prireditev ptujskega orlovskega okrožja, zato vabimo k najboljše udeležbi.

Teharje. V naši prijazni vasi priredi celjsko orlovsko okrožje na Antonovo nedeljo, dne 13. junija 1920 orlovski tabor. Ker bo ta prvi pri nas in se bo obenem blagoslovila prekrasna nova orlovska zastava, obeta biti manifestacija nad vse sijajna. Zato vabimo tem potom vse bratske odseke širne naše domovine, kakor tudi vse atoliške organizacije, da se kolikor mogoče v obilnem številu udeležijo te slavnosti. Teharski Orel hrabro vztraja na svoji ogorčenosti postojanki, obkoljen krog in krog od nasprotnikov katoliške misli, zato je pa tudi prav posebno potrebno, da skupno nastopimo in v slogi pokažemo našo delo in moč. Pridite torej bratje in katoliško misleči, da bo slavlje tem veličastnejše! Pridite v krogih in narodnih nošah ter pripeljite seboj tudi zastave! Naznanite po možnosti število udeležencev, da pripravimo obede! Natančen spored objavimo v prihodnji številki.

Prireditve.

Pobrežje pri Mariboru. Prostovoljna požarna bramba na Pobrežju pri Mariboru priredi v nedeljo, dne 4. julija t. l., veliko poletno veselico na vrtu gostilne Roiko na Spodnjem Pobrežju. Cenjena društva iz Maribora in okolice naj vzamejo to blagohotno na znanje.

Sv. Križ na Murskem polju. Prihodnjo nedeljo, dne 6. junija, bomo slavili otvoritev razširjene društvene dvorane. Slavnost bo združena z veselico in raznimi drugimi točkami. Namesto zadržanega g. nadrevizorja Pušenjaka govori urednik F. Zebot iz Maribora. Poleg domačinov so povabljeni i sosedje iz Ljutomera, Male Nedelje, Sv. Jurija, Kapele, Gornje Radgone, Veržeja in iz Prekmurja.

Gotovlje. Diletantje in tamburaši v Kotovljah priredijo v nedeljo, dne 6. rožnika t. l., ob 16. uri v dvorani g. Fr. Malgaja predstavo tridejanske veseloigre „Na ogledih“ in enodejansko burko „Dva gluha“ in prosto zabavo, pri kateri udarjajo domači tamburaši.

Listnica uredništva.

Dopisovateljici iz Ormoža: Slavnost je bila razglašena v „Straži“ in „Slov. Gospodarju“ in so bili v teh dopisih vsi pristaši vabljeni. Kar se tiče dopisovanja, pa Vas vabimo, da pridno poročajte. Nam je vsak priden dopisnik dobro došel. Nekateri ljudje pa so taki, da se kregajo nad vsem, kar kdo drugi napiše, sami pa ne napišejo ne vrstice za naše liste.

Mala naznanila.**Razna:****Jurij Juteršnik**

likar in pleskar, Maribor, Brundisova ulica 8, se priporoča za izvrševanje vseh v to stroko spadajočih del. 354

500 kron nagrade dam tistemu, kateri mi v Mariboru preskrbi stanovanje s 2 sobama in kuhinjo, naslov v upravi lista. 485

Izjava! Preklidem obrekovanje, katero sem izgovoril proti Avgustu LEŠER in se mu zahvalim, da je odstopil od tožbe. Anton PREGL, riničar v Poliški vasi. 486

Iz italijanskega

vjetništva vračajoče se vojne vjetnike vjudno prosimo, če kdo kaj ve o Jozefu CEBE, Pisal je zadnjo karto 15. oktobra 1919 pod naslovom. Priglasil di guera Josef Ceba Centuria 2070, Kaprino-Veronesi Provincia Verona Italija. Če je komu znano kaj o njem, naj naznani na naslov: EMA CEBE, posestnica, Hotinjavas pošta Slivnica pri Mariboru. Kdor mi naznani, mu hvaležna povrnem stroške. 442

Proda se:

Fige, Smyrna izbrane, 1 kilogram K 36.—
Cibebe, Eleme, 1 kilogram K 48.—
Sardine, holandske, najfinejše na olju, 1 škatlja K 19.—
raspoložljiva v vsaki množini

FELIKS PUČKO

trgovina delikates
MARIBOR Aleksandrova
cesta št. 31.

Poštnina in zavoj se zaračuna po lastni ceni. — KUPUJE med v vsaki množini. 463

Močno breja krava na prodaj. Vpraša se Cesta na Brezje št. 4. 474

Agitirajte za Slovenski Gospodar.

Na prodaj

mlinski kamni za žrnje, dalje lepi brusni in kosni kamni, cena po dogovoru. Jožef Planina, Rogatec. 330

TRGOVCEM POPUST!**GUMI**

za cepljenje trt ter
plašče in cevi
za kolesa se najceneje kupi pri
tyrdki Ign. Vok
Ljubljana,
Sodna ul. 7. 482

TRGOVCEM POPUST!

Miši,
podgane,
stenice,
ščurki.

in vsa golazen mora poginiti, ako uporabljate moja najbolje preizkušena in splošno hvaljena sredstva, kot proti polskim mišim K 8, za podgane in miši K 8; za ščurke K 10; Posebno močna tinktura za stenice K 10; uničevalec moljev K 10; prašek proti mršesom K 6 in 12; mazilo proti ušem pri ljudeh K 5 in K 10; mazilo za uši pri živini K 6 in K 10; prašek za uši v obleki in perilu K 6 in 10; tinktura proti mršesu na sadju in zelenjavi (uničev, rastlin) K 10. Prašek protimravljam K 10. Pošilja po povzetju
M. Jünker, Petrinjska ul. 3,
121 Zagreb 19.
Trgov. pri večem odjemu popust.

OBLEKO.

Priprate in najfinejše. Točno in solidno delo. Dobro blago. Ceneje kakor kjerkoli, samo pri:
ALOJZIJ ARBEITER, Maribor, Dravska ulica št. 15, (pri starem mostu). 401

PRVA SLOV. BRIVNICA

Aleksandrova (Tegethofova) ul. 22
(preje g. Gredlić)
se slavnemu občinstvu priporoča. Za točno in čisto postrežbo jamči
FRAN NOVAK, BRIVEC.

Ravno so došle
večje množine blaga iz inozemstva, zato razpošiljam po celem kraljest. po zelo nizkih cenah:

Čaj	Kava
Kakao	Riž
Mandeljine	Olje
Čokolado	Milo
Paprike	Bombone
Zafran	Konjak
Vaniljo	Rum
Rožiče	Slivovko
Flge	Silve
Paradižnik	Kremo
Rozine	Sveče
Dišave	Testenine
Limone	Žveplo
Pomaranče	Galico

Anton Močnik
CELJE, GLAVNI TRG.

Vinske sode najbolje kakovosti
večje množine po 8, 10, 30, 40 in 70 hektolitrov ima takoj na prodaj, vprašati je v Orožnovi ulici št. 5, Maribor. 478

CARRARA MARMOR-JA

prvovrstnega je došlo več vagonov.

Raznovrstna naročila nagrobnih spomenikov, plošč za pohištvo itd. sprejema

Kamnoseška družba Celje.

Zimnata kakor tudi prvovrstna
svilnata mlinska sita
(pajtlji) iz Švice za moko vseh vrst se dobe v trgovini
AVGUST ČADEŽ LJUBLJANA
Kolodvorska ul. 35, naspr. „stare Tišlerjeve gostilne“.

Rogaška Slatina

Najboljša mineralna voda Tempel vrelec,
namizna voda Styria vrelec, medicinalna
voda Donatski vrelec, medicinalna voda

... najmočnejše vrste ...

Zastopstvo v vseh večjih mestih in krajih.
Dobiva se v vseh prodajalnah in restavracijah.
: : : : : Pojasnila daje : : : : :

Ravnateljstvo Zdravilišča Rogaska Slatina**Občina Ormož**

razpisuje za takojšnji nastop službo

občinskega tajnika

Pogoj primerna predizobrazba in jugoslov. narodnost.
Plača po dogovoru. Prošnje z potrebnimi dokumenti je vlagati
do 15. junija 1920. 481

Vabilo na redni občni zbor

HRANILNICE IN POSOJILNICE PRI SV. JURJU
ob južni železnici, reg. zadr. z neom. zavezo,
ki se vrši dne 13. junija 1920 ob 9. uri dopoldne v posojilniških prostorih. — Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Poročilo o izvršeni reviziji.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1919.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepan vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih članov. 486

Koncesijonirana zastavljalnica v Mariboru.

Dne 17. junija 1920, ob 9. uri dopoldne

dražba zastavljenih reči

in pridejo od

pohištva zastavljeni komadi št. 25.800 do 27.255
od dragocenosti zastavljeni komadi št. 52.940 do 55.230
in od vrednostnih papirjev zast. kom. št. 5.638 do 5.725

na prodajo, katere niso bile prepisane ali odkupljene do 14. junija.

Dne 15. in 16. junija je zavod
za strankin promet zaprt. 479

RESTAVRACIJA
NARODNI DOM
V MARIBORU

se najtopleje priporoča za obilen obisk.
Hinko KOSIČ, Restavrador.

Priporočilo!

Priporočam se za izdelovanje vseh vrst oblek na mero za gospode in dečke od priproste do najfinejše vrste

Priporočam tudi svojo veliko zalogo vseh vrst že gotovih za gospode in dečke iz svoje lastne delavnice.

Zagotavljam prav solidno postrežbo po primernih cenah in prosim cenjenih naročil.

Z velespoštovanjem

Franc Zwerlin, Maribor
krojač, Aleksandrova cesta 28

Apno!

iz Zagorja
ravno kar došlo. — V zalogi tudi razni izdelki

iz cimenta

C. PICKL, MARIBOR.

Volksgartenstrasse 27. 464

VINSKE STEKLENICE

7/10 buteljke in slavnate omote **kupi** po najboljši ceni
Velotrgovina
vina **PUGEL & ROSSMANN, MARIBOR, Trg svobode.** 415

Zahvala.

Povodom prebriske izgube našega preljubljenega očeta, tasta, itd., gospoda

Martina Cvilak

posestnika, trgovca in gostilničarja v Jarenini, izrekamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancom od blizu in daleč našo najiskrenejšo zahvalo za številne dokaze iskrenega sočutja in za obilno udeležbo pogreba. Zlasti se zahvaljujemo pred. gosp. dekanu Čičku in g. nadučitelju Čoncu za nagrobni govor ob odprtem grobu, pevskemu zboru, učitelstvu in šolski mladini ter orožništvu. Vsem Bog pusti. Dragega pokojnika pa priporočamo v molitev in drag spomin.

Jarenina, dne 17. maja 1920. 480

Martin Cvilak, Sfilgoj in Supan.

PIROL

je izkušeno ubranljivo sredstvo proti svinjskim boleznim. 1 steklenica stane K 8.—. Dobi se pri

Magdalenski lekarni v Mariboru

446

OTVORITEV SLAŠČIČARNE!

Naznanjam cenj. občinstvu v Mariboru in okolici, da sem po dolgetrajni vojni zopet otvoril svojo moderno urejeno slaščičarno v Slovenski ulici (Grajška ulica) št. 5. (preje Amon). Vsa dan sveže pecivo in sladoled. — Cenj. naročila za razne svečanosti se točno izvršijo. — Za mnogobrojen obisk se priporoča

ILICH EMAN, SLAŠČIČAR.**Ponujamo za točno razpošiljanje samo v celih vagonih**

98/99 % izvirno ameriško najboljšo kakovosti
modro galico (sivi kamen)
128/180 % izvirni ameriški in angleški
jedni natron (lužni kamen) 224

99/100 % švitski

žveplo — žvepleni prah — žveplene palčice
nadalje: kolomaze, kolofonij, galun, boraks 80%
cedne kisline, parafin, angleške in italijanske
jedernate mase kakor kemične predmete ter
sirovine vsake vrste izključno iz prekmurskih
prvih rok.

„ORIENT“ kemična industrijska in
trgovska delniška družba.
CENTRALA: DUNAJ, Fleischmarkt 1.
Brazjavi: „Orindust“ Dunaj. Lastne podružnice:
TRST—GENOVA—BEROLIN—BUDIMPEŠTA.

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem otvorila

GOSTILNO

v TERČEVI SV. PETER pri MARIBORU.

Potrnil se bom da bom cenjene goste zadovoljil z dobrimi domačimi vini in izvrstnimi jedili.

Za obilen obisk se priporoča

M. H. KLOJČNIK, gostilničar in trgovec. 477